

PREPORUKE

PREPORUKA KOMISIJE (EU) 2018/464

od 19. ožujka 2018.

o praćenju metala i joda u morskim algama, halofitima i proizvodima na bazi morskih algi

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292.,

budući da:

- (1) Najveće dopuštene količine arsena, kadmija i olova u raznoj hrani utvrđene su u Uredbi Komisije (EZ) br. 1881/2006⁽¹⁾. No dosad nisu utvrđene najveće dopuštene količine tih tvari u morskim algama i halofitima, osim najvećih dopuštenih količina utvrđenih u ovoj Uredbi za dodatke hrani koji se isključivo ili uglavnom sastoje od proizvoda dobivenih od morskih algi.
- (2) Prema Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i vijeća⁽²⁾ maksimalna razina ostataka za živu u algama i prokariotskim organizmima trenutačno je utvrđena na zadanoj razini od 0,01 mg/kg.
- (3) Znanstveni odbor za hranu utvrdio je 2006. gornje granice unosa joda od 600 µg na dan za odrasle osobe i 200 µg na dan za djecu u dobi od jedne do tri godine⁽³⁾. Upozorio je da konzumacija jodom bogatih proizvoda od algi, osobito sušenih, može dovesti do opasno velikih unosa joda ako ti proizvodi sadržavaju više od 20 mg joda/kg suhe tvari, a izloženo stanovništvo živi u području endemskog manjka joda.
- (4) Dostupni podaci o prisutnosti pokazuju da morske alge sadržavaju znatne koncentracije arsena, kadmija, joda, olova i žive. Budući da halofiti rastu i u morskom okolišu, razumno je pretpostaviti da će oni pokazivati sličan obrazac unosa tih tvari te stoga i sličan obrazac kontaminacije.
- (5) Morske alge i halofiti sve više utječu na prehrambene navike određenih potrošača u EU-u. Stoga je potrebno procijeniti bi li zbog doprinosa arsena, kadmija, joda, olova i žive iz morskih algi i halofita ukupnoj izloženosti tim tvarima trebalo utvrditi najveće dopuštene količine arsena, kadmija i olova za te proizvode, izmijeniti maksimalne razine ostataka za živu u algama i prokariotskim organizmima ili poduzeti mjere u vezi s izloženosti jodu iz tih proizvoda.
- (6) Specifikacije prehrambenih aditiva proizvedenih na bazi morskih algi navedene su u prilogima Uredbi Komisije (EU) br. 231/2012⁽⁴⁾. EFSA je preporučila da se za neke od tih aditiva preispitaju granične vrijednosti za nečistoću otrovnih elemenata kako bi se osiguralo da uporaba tih aditiva ne bude značajan izvor izloženosti tim otrovnim elementima, osobito kod dojenčadi i male djece⁽⁵⁾. Stoga je potrebno napraviti procjenu izloženosti arsenu, kadmiju, jodu, olovu i živi u prehrambenim aditivima koji se proizvode na bazi morskih i drugih algi.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1881/2006 od 19. prosinca 2006. o utvrđivanju najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani (SL L 364, 20.12.2006., str. 5.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

⁽³⁾ Najviše dopuštene razine unosa vitamina i minerala – Znanstveni odbor za hranu – Znanstveni odbor za dijetetske proizvode, prehranu i alergije. Veljača 2006. http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/efsa_rep/blobserver_assets/ndatolerableuil.pdf

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) br. 231/2012 od 9. ožujka 2012. o utvrđivanju specifikacija za prehrambene aditive navedene u prilogima II. i III. Uredbi (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 83, 22.3.2012., str. 1.).

⁽⁵⁾ Ponovna procjena agara (E406) kao prehrambenog aditiva. EFSA Journal 2016.; 14(12): 4645.

- (7) Najveće dopuštene količine arsena, olova, kadmija i žive u hrani za životinje utvrđene su u Direktivi 2002/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Budući da se određene vrste morskih algi koriste u hrani za životinje, trebalo bi ispitati sadržaj metala i u tim vrstama, i zbog zdravlja životinja i s obzirom na prijenos tih metala u prehrambene proizvode životinjskog podrijetla.
- (8) Trebalo bi prikupiti podatke o prisutnosti arsena, kadmija, joda, olova i žive u različitim vrstama morskih algi, halofitima i proizvodima na bazi morskih algi radi potpore procjeni izloženosti putem hrane.

USVOJILA JE OVU PREPORUKU:

1. Države članice, u suradnji sa subjektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje, trebaju u 2018., 2019. i 2020. godini pratiti prisutnost arsena, kadmija, joda, olova i žive u morskim algama, halofitima i proizvodima na bazi morskih algi. Praćenjem bi trebalo obuhvatiti jestive halofite, među ostalim vrste *Salicornia europaea* i *Tetragonia tetragonoides* te razne vrste morskih algi koje odražavaju prehrambene navike i uporabu u hrani za životinje, uključujući arame (*Ecklonia bicyclis*), mjehurasti bračić (*Fucus vesiculosus*), dulce (*Palmaria palmata*), hijiki (*Hizikia fusiforme*), irsku mahovinu (*Chondrus crispus*), *Laminaria digitata*, kombu (*Laminaria japonica*, *Saccharina japonica*), nori ili grimizni laver (*Porphyra* and *Pyropia* spp.), mjehurastu halugu (*Ascophyllum nodosum*), morsku salatu (*Ulva* sp.), *Himanthalia elongata*, *Fucus serratus*, spužvastu algu (*Codium* sp.), šećerni kelp (*Saccharina latissima*), wakame (*Undaria pinnatifida*) i krilati kelp (*Alaria esculenta*), kako bi se omogućila precizna procjena izloženosti. Trebalo bi prikupiti i podatke o prisutnosti za prehrambene aditive proizvedene na osnovi morske trave, uključujući E400, E401, E403, E404, E405, E406, E407, E407a i E160a(iv).
2. Pri praćenju hrane trebalo bi primjenjivati postupke uzorkovanja iz Uredbe Komisije (EZ) br. 333/2007 ⁽²⁾ kako bi se osigurala reprezentativnost uzoraka u seriji.
3. Pri praćenju hrane za životinje trebalo bi primjenjivati odredbe Uredbe Komisije (EZ) br. 152/2009 ⁽³⁾.
4. Analize treba provoditi u skladu s Prilogom III. Uredbi (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ primjenom metode analize kojom se provjereno ostvaruju pouzdani rezultati.
5. Analizu žive po mogućnosti bi trebalo provesti određivanjem sadržaja metil-žive i ukupne žive, dok bi analizu arsena trebalo provesti određivanjem sadržaja anorganskog i ukupnog arsena te, ako je moguće, ostalih mjerodavnih vrsta arsena.
6. Trebalo bi navesti vrste ili brojeve aditiva te podatke o tome jesu li analizirani svježi, sušeni ili prerađeni proizvodi. Ako je moguće, trebalo bi navesti i podrijetlo proizvoda (divlji ili uzgojeni), datum i mjesto ubiranja, dio morske alge koji je analiziran te moguće informacije na oznaci krajnjih proizvoda.

⁽¹⁾ Direktiva 2002/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. svibnja 2002. o nepoželjnim tvarima u hrani za životinje (SL L 140, 30.5.2002., str. 10.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 333/2007 od 28. ožujka 2007. o metodama uzorkovanja i analitičkim metodama za kontrolu razina elemenata u tragovima i procesnih kontaminanata u hrani (SL L 88, 29.3.2007., str. 29.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 152/2009 od 27. siječnja 2009. o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za službenu kontrolu hrane za životinje (SL L 54, 26.2.2009., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjere poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30.4.2004., str. 1.).

7. Podatke o praćenju trebalo bi redovito dostavljati EFSA-i s informacijama i u formatu elektroničkog izvješćivanja kako je utvrdila EFSA radi kompilacije u jednu bazu podataka.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. ožujka 2018.

Za Komisiju
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije
